

Istungidokument

B9-0252/2019

16.12.2019

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

inimõiguste ja demokraatia olukorra kohta Nicaraguas
(2019/2978(RSP))

Tilly Metz, Hannah Neumann, Anna Cavazzini, Saskia Bricmont
fraktsiooni Verts/ALE nimel
Sophia Fabio Massimo Castaldo

B9-0252/2019

**Euroopa Parlamendi resolutsioon inimõiguste ja demokraatia olukorra kohta
Nicaraguas
(2019/2978(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Nicaragua kohta, eriti 18. detsembri 2008. aasta¹, 26. novembri 2009. aasta², 16. veebruari 2017. aasta³, 31. mai 2018. aasta⁴ ja 14. märtsi 2019. aasta resolutsiooni⁵,
- võttes arvesse ELi ja Kesk-Ameerika riikide vahel 2012. aastal sõlmitud assotsieerimislepingut,
- võttes arvesse ELi riigistrateegia dokumenti ja mitmeaastast sihtprogrammi (2014–2020) Nicaragua kohta,
- võttes arvesse nõukogu järeldusi Nicaragua kohta, eriti 14. oktoobri 2019. aasta järeldusi sihipäraste sanktsioonide raamistiku kehtestamise kohta,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Euroopa Liidu nimel tehtud avaldusi Nicaragua olukorra kohta, eelkõige 20. novembri 2019. aasta avaldust,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku pressiesindaja Rupert Colville'i 19. novembri 2019. aasta avaldust,
- võttes arvesse Ameerika Riikide Organisatsiooni Nicaraguat käsitleva kõrgetasemelise komisjoni 19. novembri 2019. aasta aruannet,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku 3. septembri 2019. aasta aruannet inimõiguste olukorra kohta Nicaraguas,
- võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
- võttes arvesse ELi 2004. aasta juuni suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta, mida uuendati 2008. aastal,
- võttes arvesse Nicaragua põhiseadust,

¹ ELT C 45 E, 23.2.2010, lk 89.

² ELT C 285 E, 21.10.2010, lk 74.

³ ELT C 252, 18.7.2018, lk 189.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0238.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0219.

- võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et inimõiguste kaitsjad, keskkonnaaktivistid ja muud Nicaragua valitsuse kritiseerijad on üha sagedamini surmaähvarduste, hirmutamise, interneti laimukampaaniate, ahistamise, jälgimise, rünnakute ja kohtuliku tagakiusamise objektiks; arvestades, et praegune kriis on sundinud Nicaraguast põgenema üle 80 000 inimese;
- B. arvestades, et Ameerika Riikide Organisatsiooni loodud Nicaragua järelevalve erimehhanismi (MESENI) viimaste andmete kohaselt on riigis hukkunud 328 inimest, sajad on saanud haavata, rohkem kui 150 poliitvangi peetakse meelevaldselt kinni lihtsalt oma õiguste kasutamise eest ning 144 üliõpilast on ülikoolidest välja visatud demokraatiat, suuremat vabadust ja inimõiguste austamist toetavatel meelevaldustel osalemise eest; arvestades, et valitsusväliste allikate andmetel oli 8. juuli 2019. aasta seisuga riigist põgenenud sadakond ajakirjanikku ja meediatöötajat;
- C. arvestades, et demokraatia ja õigusriigi aluseks on kohtusüsteemi sõltumatus, poliitiline pluralism ning kogunemis- ja sõnavabaduse austamine; arvestades, et 2019. aasta juunis võeti vastu amnestiaseadus, mis võimaldas vabastada üle 100 poliitvangi; arvestades, et selle amnestiaseadusega laiendatakse kaitset isikutele, kelle juhtumit ei ole uuritud, kes on uurimise all või kes osalevad kriminaalmenetluses ja „alluvad oma karistusele“; arvestades, et see seadus ei tohiks võimaldada karistamatust isikutele, kes on võimude korraldusel kuritegusid toime pannud;
- D. arvestades, et muude rahulolematuse ja avaliku konflikti põhjuste hulgas on ekspordile orienteeritud n.ö ekstraktiivse tegevuse järsk suurenemine kaevandus-, suhkruroo- ja palmiõlisektoris ja karjakasvatuses ja ookeanidevahelise kanali projekt, millega kaasneb inimeste ümberasustamine ning suur ja pöördumatu keskkonnakahju, samuti protestimeeleavalduste korduv mahasurumine;
- E. arvestades, et 14. novembril 2019 alustasid üheksa vangistatud poliitiliste oponentide sugulast koos kaaslastega San Migueli kirikus Masayas näljastreiki, nõudes oma meelevaldustel kinni peetud poegade ja tütarde vabastamist; arvestades, et streik kestis üheksa päeva; arvestades, et politsei piiras kiriku ümber ning katkestas vee- ja elektrivarustuse; arvestades, et politsei ei lasknud kellelgi kirikusse siseneda ega streikijatele humanitaar- ja arstiabi anda;
- F. arvestades, et samal 14. novembri ööl peeti kinni vähemalt 13 opositsiooniliiget, kes olid sissepiiratutele vett viinud, kusjuures vahistatute seas oli Nicaragua-Belgia päritolu Amaya Eva Coppens, keda oli meelevaldustega seoses kaheksa kuud kinni peetud ja kes oli amnestiaseaduse alusel 11. juunil vabastatud;
- G. arvestades, et Nicaragua prokuratuur süüdistab seda rühma mitmes kuriteos, sealhulgas inimröövis ja terrorismis; arvestades, et tingimused Nicaragua vanglates ei vasta rahvusvahelistele normidele; arvestades, et opositsiooniliikmete teatel esineb vanglates piinamist ja seksuaalset vägivalda;
- H. arvestades, et 2018. aasta lõpus saatis Nicaragua valitsus riigist välja Ameerika Inimõiguste Komisjoni (IACHR) ja ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo Kesk-Ameerika piirkondliku büroo; arvestades, et nende organisatsioonide tagasipöördumine

valitsuse heakskiidul oleks tagatiseks, et opositsiooniga sõlmitud kokkulepped täidetakse; arvestades, et hoogustunud on repressioonid kodanikuühiskonna organisatsioonide vastu ja kodanikuühendustelt on võetud õiguslik seisund;

- I. arvestades, et demokraatia ja õigusriigi arendamine ja tugevdamine ning inimõiguste ja põhivabaduste austamine on ELi välispoliitika, sealhulgas 2012. aastal Euroopa Liidu ja Kesk-Ameerika riikide vahel sõlmitud assotsieerimislepingu lahutamatu osa;
 - J. arvestades, et 2019. aasta veebruaris alustati uuesti läbirääkimisi valitsuse ja kodanike alliansi vahel; arvestades, et 27. märtsil 2019. aastal jõuti kokkuleppele nende isikute vabastamises, kellelt on võetud vabadus seoses 2018. aasta meelevaldustega; arvestades, et 29. märtsil 2019 saavutati veel üks kokkulepe kodanike õiguste ja tagatiste tugevdamise kohta; arvestades, et 20. mail 2019 lahkus kodanike allianss läbirääkimistelauast, leides, et kahe lepingu rakendamine on olnud piiratud; arvestades, et 2019. aasta 11. juuniks oli valitsus vabastanud 492 inimest, kes olid kinni peetud 2018. aasta meelevalduste ajal; arvestades, et läbirääkimiste jätkamise katsed ei ole seni vilja kandnud;
1. mõistab täielikult hukka kõik inimõiguste kaitsjate ja ajakirjanike represseerimise ja kriminaliseerimise vormid, samuti terrorismivastaste seaduste ja mässuvastaste üksuste kasutamise teisitimõtlejate vastu Nicaraguas; mõistab hukka opositsiooni meelevaldustel osalenud inimeste jätkuva hirmutamise, ahistamise, kinnipidamise ja röövimise; mõistab hukka asjaolu, et Nicaragua Rahvussamblee tühistas mitme ülemaalse vabaihenduse õigusliku seisundi; peab vajalikuks kiiresti taastada nende vabaihenduste õiguslik seisund, keda see dekreet puudutab;
 2. väljendab muret seoses sellega, et kodanikuühiskonna tegutsemisruumi ja erimeelsuse avaldusi järjest rohkem piiratakse; tuletab meelde, et Nicaragua peab tagama ühinemisvabaduse ja rahumeelse kogunemise vabaduse kaitse; rõhutab, et Nicaragua ametivõimud peavad igas olukorras tagama, et inimõiguste kaitsjad, advokaadid ja ajakirjanikud saavad teha oma tööd ähvarduste, hirmutamise ja takistusteta;
 3. nõuab, et viivitamata vabastataks Amaya Eva Coppens ning kõik teised inimõiguste kaitsjad ja meelsusvangid, kes on kinni peetud ja süüdi mõistetud üksnes sõnavabaduse ja rahumeelse kogunemise õiguse kasutamise eest;
 4. rõhutab, et Nicaragua ametivõimud peavad tagama kõigi kinnipeetavate turvalisuse ning füüsilise ja psüühilise heaolu ja kindlustama neile piisava arstiabi;
 5. kiidab heaks nõukogu otsuse võtta vastu raamistik sihipäraste piiravate meetmete rakendamiseks nende suhtes, kes vastutavad inimõiguste rikkumiste ja kuritarvituste ning kodanikuühiskonna ja demokraatliku opositsiooni vastaste repressioonide eest Nicaraguas, samuti nende isikute ja üksuste suhtes, kelle tegevus ja poliitika kahjustab muul viisil demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet Nicaraguas;
 6. palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ja ELi delegatsioonil riigis toimuvat tähelepanelikult jälgida; kutsub ELi delegatsiooni ja liikmesriike üles kasutama oma Nicaraguas asuvaid kontakte riigis valitseva olukorra käsitlemiseks; kutsub komisjoni üles tagama, et tema koostööabi suurendab toetust kodanikuühiskonnale, eelkõige inimõiguste kaitsjatele, ega aita

mingil viisil kaasa Nicaragua ametivõimude praegusele repressiivsele poliitikale;

7. on veendunud, et Euroopa ettevõtted jagavad vastutust Nicaragua praeguse olukorra eest, kui nad jätkavad oma tegevust, võtmata nõuetekohaselt arvesse selle võimalikku negatiivset mõju inimõiguste olukorrale riigis; rõhutab, et need ettevõtted tuleb vastutusele võtta ja kui nende kaasosalus leiab kinnitust, lisada nad sihipäraste piiravate meetmete raamistikku; palub teavet selle kohta, millised ettevõtted jätkavad tegevust ja millistes sektorites ning milliseid hoolsusmeetmeid nad on võtnud;
8. on seisukohal, et praegust kriisi saab käsitleda ja lahendada ainult Nicaragua kodanike rahumeelse dialoogi ja institutsioonide, sealhulgas valimisasutuste reformi üle peetavate läbirääkimiste teel; kutsub sellega seoses Nicaragua valitsust ja kõiki asjaosalisi üles alustama sisukat ja ulatuslikku riiklikku dialoogi, sealhulgas rahvusvahelistele normidele vastavate valimisreformide vastuvõtmise üle; kinnitab veel kord, et EL on valmis toetust andma, kui asjaosalised seda taotlevad;
9. kutsub ELi delegatsiooni ja liikmesriike, kellel on Nicaraguas diplomaatilised esindused, täielikult rakendama inimõiguste kaitsjaid käsitlevaid ELi suuniseid ning andma kinnipeetavatele inimõiguste kaitsjatele kogu vajalikku toetust, sh vanglate külastamine ja kohtuprotsesside jälgimine;
10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Ameerika Riikide Organisatsiooni peasekretärile, Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarsele assambleele, Kesk-Ameerika Parlamendile ning Nicaragua Vabariigi valitsusele ja parlamendile.